

מסורת הש"ס

א) ונקמן סה. פ"ה ח"א.
ב) ונמסר לג. ב"ק ת"א.
ג) וז"ל דמקבל.

הגרות הב"ה

א) על דעתיה ליה מיל
נעל לרוב דמפתח ליה
מיל: (ב) דש"ס ד"ה כ"ט
ר"ב וי"ו מ"טין שאלה ר"ב
נחתי לו: (ג) ד"ה ר"ה ויה
מכר ובי' ח"ג יהיב ליה
וז"ו דמפתח דמחזיק לא
קני: וס' ח"ג' מה שאלן
בש"סין: ר"ב פ"י דבכסף
ואשטר ח"ן מועיל ק"ן שיה
לחל לשאל שדות: (ד) ד"ה
ויב דקני' ובי' מתנה ו'
כלום דבאמרינן: (ה) ד"ה
דלמך שמואל גבי גר
שהיה: (ו) ד"ה אליהו ובי'
שלא יכנסו צו בדי' שלא
(ז) ד"ה דלמך ובי' חב"א את
המ"ס: (ח) ד"ה החוק ובי'
דכסף נה פורחא דללקמן:
(ט) י"ב ד"ה ה"ו ובי'
לר"ב ליה יהיב מצי לממר
ל"ה ע"ה ב"ה ח"ו ובי'
כספיה דרבי' דמעיקרא:

חוקת הבתים פרק שלישי בבא בתרא

ג.ג.

עין משפט
נר מצוה

ר"ם א מ"י פ"ה ח"א
מסרה ה"ל ת סמ
פסין כז ט"פיע ח"פ פ"י
ק"ב ספ"ק כ:
ר"ב ב מ"י ס' ה"ל ח'
ט"פיע ש"ס מ"ד ע"ין
נ"ט ונ"ו:
ר"ב ג מ"י ס' ט"פיע ש'
ספ"ק כ:
ר"ב ד מ"י ס' ט"פיע ש'
ספ"ק ד:
ר"ב ה מ"י ס' ט"פיע ש'
ספ"ק ה:
ר"ב ו מ"י ס' ה"ל י'
ט"פיע ש"ס ספ"ק ח'
ר"ב ז מ"י פ"ה ח"א:
ו"מיה הלל' ס' ספ"ק
ט"פיע ח"מ פ"י ע"ה ספ"ק
ח:

רבינו גרשום

א"ע"ג דמחזיק ה"כב"ל לא
קני ע"י דאמר ליה המוכר לך
חוק וקני: בכתבה ד"ה"ך.
צ"ר למימר ליה לך חוק
וקני א"י לא. מי אמרינן
בעין יפה נתון וקני המכיל
א"ע"ג ולא אמר ליה לך חוק
וקני: גר גר' שהיה קרוב
לעשרה והשליטו המכיל
לעשרה: שיכנס וינא בה.
ד"ך אותה פירצה היא
חוקה: דמעיקרא שגורה
הנתון הוא סלקי ליה א"ע"ג
על אותו גר' ועכשיו
הבבויז והמכיל דלא יכל
א"ע"ג לסייע ליה: ס"ב
עבר. דאמאי ק"י ליה כל
שהוא: א"י נ"בא נתן דכ"ר
מיני' מ"א. כלומר שראה
ס"ס שה"ו באין ד"ך חור
אחד לט"פוע את השדה
ונתן צ"ור בבא"ה חור כ"ר
שיכנס המ"ס שלא יט"פיע
את השדה: נטל דאפיק מ"א
מיניה. שהיה כל השדה
מלאה ולא היו יכולין לצאת
ממנה ונטל זה צ"ור אחד
ספ"ת השדה ויצאו המ"ס
ד"ך נטילת הצ"ור: ת"א
מכריז א"י. כלומר מה
חוקה הוא ו' ו' ו' ו' ו' ו'
לפ"מ ליה הנתון או אחד
מן האחי' מצוה עבד
שאלת ונכ"י כ"י חובב
ל"ב ישראל להציל מ"טין
חביו' ולא הוא חוקה:
אלא נתן צ"ור דכ"ר ליה
מ"א. שהיה שדה בית
השולחן צ"רין לה מ"ס
הרכב ונכ"י ליה. שס"ב
בצ"ור ד"ך צאת המ"ס שלא
יצאו מן השדה ולא מ"י
לה ב"י מ"ס: נטל דפסח
לה מ"א. שנטל צ"ור א'
ד"ך נטילת אותו צ"ור
דבעני' זה ד"ר' ו' (ו')
חוקה: כ"י שדות. של נכ"י

שלא בפניו ז"ל כו'. אם לא להחזיק שלא בפניו דמוכר כגון בעיר אחרת או אפי' באותה העיר שלא מדעתו של מוכר לא הוה חוקה אלא א"כ א"ל מוכר ללוקח לך חוק וקני ואפי' אם נתן לו מעות לא קני במעות כגון בעיר שמתבין שטר דלון הכסף מועיל עד שיחזיק א"ע עד שיכנסו השטר כדאמרי' בפ"ק דקדושין (דף

שלא בפניו צריך למימר ליה לך חוק וקני בעי רב מתנה ה"ה"ך אמר שמואל מאי תבעי ליה לאבא ה"ה"תא ומה מוכר דקא יהיב ליה וזו אי א"ל לך חוק וקני אין אי לא לא מתנה לא כל שכן ורב סבר ^אמאן דיהיב מתנה בעין יפה יהיב וכמה כל שהוא כדשמואל דאמר שמואל יגדר גדר והשלימו לעשרה יופרין פרצה כדי שיכנסו ויצא בה הרי זו חוקה האי גדר היכי דמי אילימא דמעיקרא לא הוה סלקי לה והשתא נמי לא סלקי לה מאי עבר ואלא דמעיקרא הוה סלקי לה והשתא לא סלקי לה טובא עבר לא צריכא דמעיקרא הוה סלקי לה ברווחא והשתא קא סלקי לה בדוחקא האי פרצה ה"ד אילימא דמעיקרא הוה עיילי בה והשתא נמי עיילי בה מאי עבר ואלא דמעיקרא לא הוה עיילי בה והשתא קא עיילי בה ברווחא והשתא נמי עיילי בה בדוחקא והוה עיילי בה ברווחא א"ר אסי א"ר יוחנן נתן צ"ור והועיל נטל צ"ור והועיל ה"ו חוקה מאי נתן ומאי נטל אילימא נתן צ"ור וסבר מיא מינה נטל צ"ור ואפיק מ"א מינה ה"ו ימכריה ארי מנכ"ס חב"ו הוא אלא ינתן צ"ור דצמוד ^א לה מאי נטל צ"ור וארוח לה מאי ואמר רב אסי א"ר יוחנן ישתי שדות ומצר אחד ביניהן החזיק באחת מהן לקנותה קנאה לקנות

א"ל מוכר ללוקח לך חוק וקני הוה חוקה וא"ל לא לא: מפנה. דלון כי אם חסרון ממונו לא כל שכן דל"ק למימר ליה לך חוק וקני ולא ליה חוקה עד דל"ל לדלמא לכשירלה להחזיק ככר חור בו ממנתו: ורב. דקבעי לה סבר איכא למימר מאן דיהב מתנה בעין יפה יהיב שמתחם מינה נתן לו והלך נוחא ליה שילך ויחזיק ואיכא למימר דכחמ"ל דמי והלך כמספקא ליה. ושמואל נמי דפשיטא ליה ס"ל היכא אמרינן בעין יפה נתן ה"מ כגון לאחר שהחזיק ומתקיימה המתנה הוא דאמרינן בעין יפה נתן לו מכל וכל שלא שיר לעצמו במתנה זו (ו) דלמך לעיל (נ"א): המוכר שדה לאשמו קנתה והבעל אובל פירות במתנה קנתה ואין הבעל אובל פירות אבל כל זמן דמספקא לן אי גמר להקנות המתנה או לא מספקא לן לנו ולמר שאלו במתנה עד דמפרש ואומר לך חוק וקני: דאמר שמואל ^א גדר גדר. שהיה בניו פחות מ' והשלימו לעשרה לפי שלא יוכלו לעלות עליו ולכנס בשדה: פרך פרל. רחובי הפרעה: דמעיקרא. כשהיה פחות מ' לא הוה סלקי לה ארץ יוכלו לעלות דרך עליו לכנס בשדה כגון שהיה נשפיע בשפיע או היה בעל מוקד מדרון: והשפא נמי לא סלקי לה מאי קעבד. ואמאי הוה חוקה דכל בנין בלא צורך לא הוה חוקה: ואלא דמעיקרא הוה סלקי לה. מיהא בדוחק והשתא שהשלימו לעשרה לא סלקי לה כלל טובא עבד ואין זה ראוי לקרות כל שהוא ואע"פ שבנין כל שהוא גדר: והשפא סלקי לה כדווחא אהני להכי דסלקי בדוחקא ומעיקרא הו סלקי לה כדווחא ואורחא דמילתא נקט דסתם השלימו לעשרה מעיקרא סלקי לה כדווחא והשפא סלקי לה כדווחא: והשפא קעילי לה כדווחא. דפורחא אהני. ולא בעי לתרוצי דמעיקרא לא עיילי כלל והשתא עיילי לה בדוחק דטובא עבד דשווייה פתח. וגבי נעל כל שהוא נמי איכא לפרושי כה"ג שסתם פתח סתמיה כל שהוא דמעיקרא עיילי לה כדווחא והשתא עיילי לה כדווחא א"ג שקבע מנעול בדלת לנעול בו דהיינו בנין אבל סבר את הדלת ועל במפתח נכנסו הגר אינה חוקה דלון או אלא עשהו את השדה את המוכר את השפא ויכנסו בו (ו) שאלו עשהו את השדה את המוכר את השפא ויכנסו לה מ"ס ב"ד האחד ועשה נקב ב"ד השני כדי שיצאו לחוץ: האי מצריח ארי וכו'. הא למת זה דומה למשיב ארבעה דכל ישראל מצווין להציל ממון חביריהם מן החוק ואין קרוי חוקה אלא דומיא דגדר ופרך עשועה זו בנין או כל מיקון המצריך לו לשדה כגון משקל מ"ס או וומר או ארע או חורש: דלמד לה מ"א. כמו למד פתיל ונמנדי יט) ויזמנדי לבעל פסור (מהל"ס קו). חיבר ^א המ"ס לכנסו שאלו יצאו לחוץ חוה כמו משקל את השדה דומיא דחורש שמתקן את השדה ומייפו בהשקאה זו: דפתח ליה מ"א. ע"י נטילת לרור נכנסו המ"ס מן הכתר לרור חור שבוכל: וא"ר אסי א"ר כ' שדום. של גר הסמוכין זה לזה אלא שיש מ"א אחד ביניהן: החזיק באחת מהן. כגון דרפס בה ^א דלקמן (מ"ד) ונתכין לקנותה לבדה ולהצריחה לא נתן לב לקנות קנאה לאותה שדה לבדה וא"ל לא הוה מצר ביניים הוה קני את כולה ממסתא כחפירה כל שהוא לקנות

א"ל לא העמיד דלמות לא קנה נכנסו: (ע"ל): נע"ל וגר' ופרין כ"י שהוא. פ"ה דל"ג בפניו משום דנכנסו הגר לא שיק לפניו ואינה קשוא דליכא למימר משום דנתון מתנה ואחין שחלקו נקט בפניו ומיהו ל"ג ליה דלייק בגמ' אכרייהא דרב שרביא בפניו אין שלא בפניו לא ואמתי' ה"ל למידק ועוד דבעי רב במתנה היאך תפשוט ממתני' דנתון מתנה קמני בפניו אי גרס לה: (ע"ל) אמ"ן כ"י הגי' א"ו בני חוקה ניהו. פירוש דמשמע ליה דד"ה במחזיק הוא דבעי ג"ש חוקה כלומר נמיה דשיך חוקה אבל נתון כ"י מש"ה פריך אטו הני כגון נתון מתנה והאחין שחלקו לאו בני חוקה ג"ש ניהו: אמ"ר שמואל וימא תבעי ליה לאבא ובה פ"ב ב"ו. א"ע"ג דשמואל א"ת ליה ספ"ק דכ"מ (דף טו.) דיפה את מתנה מכה מכר לענין דלא טריף מיניה את השנה אהני אחר שכבר נתקיימה המתנה כדפ"ה: האי פרצה היכי דמי אילימא דמעיקרא לא עיילי בה והשתא נמי לא עיילי בה מאי עבר. נראה דל"ג ^א דהיינו מצינן למימר השתא נמי לא עיילי בה כדי שיכנס ויאל בה קאמר לך נראה כספריה דגרסנין דמעיקרא לא עיילי בה והשתא עיילי בה טובא עבד: אמ"ר א"ר יוחנן ואלו כל שהוא אלא כו' ועל נמי כל שהוא צריך לישב כעין הני: